

**A Kúria
mint másodfokú bíróság
végzése**

Az ügy száma: Gf.VI.30.202/2025/3.

A tanács tagjai: Dr. Döme Attila tanács elnöke

Dr. Farkas Antónia előadó bíró

Dr. Simonné dr. Gombos Katalin bíró

Dr. Madarász Anna bíró

Dr. Tibold Ágnes bíró

A felperes: felperes neve

A felperes képviselője: Cenner Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Cenner Tibor Gyula ügyvéd)

Az alperesek: I. rendű II. rendű III. rendű IV. rendű

Az alperesek képviselője: Dr. Györgyi Piroska Sarolta Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Györgyi Piroska Sarolta ügyvéd)

Az eljárás tárgya: kártérítés

A fellebbezést benyújtó fél: felperes

A fellebbezéssel támadott végzést hozó bíróság neve és határozatának száma:

Debreceni Ítéltábla Gf.III.30.181/2025/2. számú végzés

Rendelkező rész

A Kúria az ítéltábla végzését hatályon kívül helyezi és az ítéltáblát a fellebbezés érdemi elbírálására utasítja.

Kötelezi az alpereseket, hogy 15 nap alatt egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek 190.500 (százkilencvenezer-ötszáz) forint másodfokú eljárási költséget.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] Az elsőfokú bíróság a felperes elsődleges kereseti kérelmét az 1.G.40.234/2023/57. számú – a felperes fellebbezésének a visszavonásával jogerőre emelkedett – részítéssel elutasította, a fellebbezett ítéletével pedig a felperes keresetét elutasította, és kötelezte, hogy 15 napon belül fizessen meg az I-III. rendű alpereseknek mint egyetemleges jogosultaknak 25.654.000 forint perköltséget, valamint az államnak 3.000.000 forint le nem rótt eljárási illetéket.

[2] A felperes – az elsőfokú bíróság hiánypótlási felhívására kiegészített – fellebbezésében elsődlegesen kérte az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítását; másodlagosan bizonyítási eljárás lefolytatását és kereseti kérelmének helyt adva az alpereseket a felmerült kárának, illetve jogalap nélküli gazdagodásának a megtérítésére kötelezését a keresetmódosítás tartalma szerint, az ott meghatározott összegben; harmadlagosan a perköltség összegének 300.000 forint +áfára történő leszállítását, és az alperesek perköltségben marasztalását. A fellebbezés „IV. ILLETÉK” című pontjában pedig annyiban sérelmezte az elsőfokú ítéletet, hogy az abban foglalt „illeték mértéke hibás”.

A fellebbezéssel támadott határozat

[3] Az ítélet tábla a felperes másodlagos és negyedleges fellebbezési kérelmét hivatalból elutasította.

[4] Megállapította, hogy per megindítási időpontjára (2017. december 30.) tekintettel a jelen ügyben a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) szabályait kell alkalmazni. Kifejtette, hogy a régi Pp. 235. § (1) bekezdésének az első mondata szerint a fellebbezésben meg kell jelölni azt a határozatot, amely ellen a fellebbezés irányul és elő kell adni, hogy a fél a határozat megváltoztatását mennyiben és milyen okból kívánja. Rámutatott arra, hogy a fellebbezés legfontosabb tartalmi eleme a bírósághoz címzett fellebbezési kérelem, amelynek – a kereseti kérelemhez hasonlóan – határozottnak kell lennie, tehát a fellebbező félnek meg kell jelölnie, hogy a határozat megváltoztatását mennyiben és milyen okból kéri. A „mennyiben” való megváltoztatás iránti kérelem az ítélet mikénti megváltoztatására vonatkozik, vagyis, ha az elsőfokú határozat a fél összecszerű marasztalásáról szól és a fellebbező fél nem azt kéri, hogy őt egyáltalán ne marasztalják, akkor azt kell megjelölnie, hogy az elsőfokú ítéletben szereplő marasztalásának milyen összegről, milyen összegre (vagy milyen összeggel) való megváltoztatását (leszállítását) kéri. E körben hivatkozott a BH2008. 335. számú döntésre.

[5] Megítélése szerint az elsődleges fellebbezési kérelem érdemi elbírálásra alkalmas, szintén ezt állapította meg (hiánypótlást követően) az összecszerűségben megjelölt harmadlagos fellebbezési kérelem tekintetében. Ezzel szemben az ítélet tábla úgy ítélte meg, hogy a másodlagos és negyedleges kérelmek elbírálásra alkalmatlanok, mert azok nem tartalmazzak határozott, végrehajtásra alkalmas fellebbezési kérelmet sem a fő-, sem pedig a járulékos kérdésekben. Rámutatott arra, hogy a felperesnek szükséges lett volna összecszerűen, végrehajtásra alkalmas módon valamennyi fellebbezési kérelem pontos összegét, így a felmerült kár és/vagy a jogalap nélküli gazdagodásnak azt az összeget megjelölni, amelynek a megtérítésére az alperesek kötelezését kéri. Nem találta megfelelőnek, hogy a felperes kérelme szerint „a keresetmódosítás tartalma szerint, az ott meghatározott összegben” marasztalja a bíróság az alpereseket, megítélése szerint a határozott fellebbezési kérelem követelményének ez nem felelt meg, összecszerűségben nem egyértelmű, végrehajtásra nem alkalmas. Utalt arra, hogy a fellebbezés indokai alapján sem állapítható meg egyértelműen, hogy a felperes fellebbezése az elutasított kereseti kérelmei közül melyiknek/melyikeknek (akár vagylagosan) a teljesítésére irányul, a hiánypótlást követően sem találta elég konkrétan, végrehajtásra alkalmasnak azokat.

[6] Az ítélet tábla utalt arra is, hogy mivel a másodfokú bíróság a régi Pp. 253. § (3) bekezdésének második mondata szerint a fellebbezési (csatlakozó fellebbezési) kérelem és a

fellebbezési ellenkérelem korlátaira tekintet nélkül határoz a le nem rótt illeték, valamint az állam által előlegezett és meg nem térült költség megfizetéséről, a negyedleges fellebbezési kérelem hivatalbóli elutasítása ellenére az elsőfokú bíróságnak az állam által előlegezett eljárási illeték viseléséről hozott döntését a másodfokú eljárás érdemi részében felül kell vizsgálnia.

A fellebbezési kérelem

[7] Az ítéletábra végzése ellen a felperes terjesztette elő fellebbezést, amelyben kérte annak hatályon kívül helyezését és az ítéletábra utasítását a fellebbezési kérelme érdemi elbírálására, a másodfokú eljárás lefolytatására.

[8] Indokolása szerint az ítéletábra helytelenül állapította meg, hogy a fellebbezési kérelme nem tartalmazott összecszerű határozott fellebbezési kérelmet. Hivatkozott a régi Pp. 235. § (1) bekezdésére. Állította, hogy ez a jogszabályhely nem tartalmaz olyan követelményt, amely szerint a fellebbezési kérelmet összecszerűen kellene megjelölni. Idézte a régi Pp. 235. §-ához fűzött kommentárt, amely kimondja, hogy „a fél előadásából (fellebbezési kérelméből) azért kell világosan kitűnnie, hogy fellebbezésével az elsőfokú határozat megváltoztatását mennyiben (tehát milyen terjedelemben) kívánja, mert a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét csak a fellebbezési (csatlakozó fellebbezési) kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között változtathatja meg.” Érvéle szerint erre figyelemmel a fellebbezési kérelemben nem szükséges annak összecszerű megjelölése, elegendő a fellebbezési kérelmet olyan módon megjelölni, előadni, hogy az alapján egyértelműen megállapíthatók legyenek a fellebbezés keretei. Állította, hogy a fellebbezési kérelme az alperesek kereseti kérelme szerinti marasztalására irányult, ezáltal a fellebbezés kereteit egyértelműen meghatározta. E körben utalt a Legfelsőbb Bíróság BH2008.12.335. számon közzétett eseti döntésére, amelyet analóg módon alkalmazhatónak tartott. Rámutatott arra, hogy amennyiben a fellebbező fél az elsőfokú eljárás kereteinek (kereseti kérelem szerinti összeg és elutasítás) valamely végpontját jelöli meg fellebbezési kérelmében az a fellebbezés kereteinek egyértelmű kijelölésének tekintendő. Hivatkozott továbbá e körben a Legfelsőbb Bíróság BH1992. 589. számon közzétett eseti döntésére is, amelynek elvi tartalma szerint „nincs helye hiánypótlás elrendelésének, ha a fél a határozat megváltoztatását az elsőfokú eljárásban kifejtett álláspontjának fenntartásával, korábbi okfejtésére utalással kéri.”

[9] Utalt arra is, hogy a fellebbezése tartalmából kétségtelenül megállapítható volt a fellebbezési kérelem tartalma, mivel az ítéletábra annak ellenére meg tudta állapítani a fellebbezési kérelem (kereseti kérelem) tartalmát, hogy azt ő összecszerűen a fellebbezésben külön megjelölte volna, kizárólag a kereseti kérelemre utalt vissza. Érvéle szerint semmi nem indokolja, hogy a fellebbezési kérelmében köteles legyen megismételni az összecszerű kereseti kérelmét, amennyiben abból az összecszerűség egyértelműen megállapítható.

[10] A negyedleges fellebbezési kérelme vonatkozásában hivatkozott arra, hogy ez esetben nem a marasztalás összegének mérlegeléséről, hanem egy konkrét jogszabályi norma helyes alkalmazásáról van szó, amely az illeték összegét pontosan meghatározza.

[11] Az alperesek a fellebbezésre érdemi észrevételt terjesztettek elő. Egyetértettek az ítéletábrával abban, hogy a felperes másodlagos és negyedleges fellebbezési kérelmei az összecszerűség vonatkozásában nem határozottak.

A Kúria döntése és jogi indokai

[12] A fellebbezés megalapozott.

[13] A felperes másodlagos fellebbezési kérelme az volt, hogy amennyiben az ítélet tábla nem adna helyt előbbi kérelmüknek, úgy korábbi, el nem utasított, de helyt sem adott bizonyítási indítványainak helyt adva és a bizonyítási eljárást lefolytatva az elsőfokú eljárásban már előadott kereseti kérelmüknek helyt adva alpereseket a felmerült káruk megtérítésére, alperesek jogalap nélküli gazdagodásának megtérítésére kötelezze a bíróság.

[14] Az ítélet tábla azért utasította el a felperes másodlagos fellebbezési kérelmét, mert nem találta összegszerűségében kellően határozottnak.

[15] A Kúria mindenekelőtt hangsúlyozza, hogy a vagylagosan, eshetőlegesen előterjesztett kereseti kérelmekhez hasonlóan a vagylagosan, eshetőlegesen előterjesztett fellebbezési kérelmek esetén csak egy fellebbezési kérelem van, amelyet a másodfokú bíróságnak el kell bírálnia. Erre figyelemmel, ha az eshetőlegesen előterjesztett kérelmek bármelyikével összefüggésben olyan hiányosság merül fel, amely az adott kérelem elbírálását kizárja, a függőségi viszonyból következő önállóan elbírálnak rész hiányában az egész fellebbezés visszautasításának van helye (Kúria Pf.III.24.649/2024/2.).

[16] Erre figyelemmel az ítélet tábla nem dönthetett volna a vagylagos fellebbezési kérelmek egyes elemeinek a hivatalból történő elutasításáról, mivel eshetőleges fellebbezési kérelmek esetén – a kérelem alternatív voltára tekintettel – a bíróság érdemben csak egy fellebbezési kérelmet bírál el.

[17] Ugyanakkor téves az ítélet tábla döntése arra figyelemmel is, hogy a felperes másodlagos fellebbezési kérelme nem volt kellően határozott.

[18] A Kúria elsőként rámutat arra, hogy a fellebbezést benyújtó fél fellebbezési kérelméből azért kell világosan kitűnnie, hogy fellebbezésével az elsőfokú határozat megváltoztatását milyen terjedelemben kívánja, mert a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság határozatát csak a fellebbezési, a csatlakozó fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között változtathatja meg, a kérelemhez kötöttség elve a fellebbezési eljárásban is érvényesül. (BH2008. 27.)

[19] Arra helyesen utalt az ítélet tábla, hogy az elsőfokú ítélet elleni fellebbezés esetében a fellebbező féltől a fellebbezés tartalmi kellékeit illetően elvárak követelményeket a régi Pp. 235. § (1) bekezdése határozza meg. A fellebbezés legfontosabb tartalmi eleme a bírósághoz címzett fellebbezési kérelem, amelynek – a kereseti kérelemhez hasonlóan – határozottnak kell lennie, tehát a fellebbező félnek meg kell jelölnie, hogy a határozat megváltoztatását mennyiben kéri. A másodfokú bíróság felülvizsgálati jogköre terjedelmének értelmezése tárgyában meghozott 1/2019. Polgári jogegységi határozat indokolásának IV. pontja értelmében „[a] másodfokú bíróság eljárása akkor felel meg az Alaptörvény 28. cikke szerinti értelmezési követelménynek, ha a bíróság a fellebbező fél által előadott kérelmet a tartalma szerint, a fellebbezés előterjesztésével elérni kívánt célnak megfelelően veszi figyelembe [Pp. 110. § (3) bekezdés]”.

[20] Jelen esetben a felperes fellebbezésében egyértelműen kifejezésre juttatta, hogy jogorvoslati kérelme az alperes keresetnek megfelelő marasztalására irányult (fellebbezés célja), megjelölve ennek mind jogalapját, mind indokait. A kérelem határozottságára vonatkozó jogszabályi kötelezettséget a felülbírálati igény jellegének és terjedelmének („mennyiben”) egyértelmű kifejezése jelenti. A jogszabályi előírás rendeltetése a perorvoslati igénnyel élő fél részéről annak világos és félreérthetetlen kifejezése, hogy melyek azok a

jogorvoslati korlátok, amelyek keretei között a fellebbezést elbíráló bíróság a régi Pp. 253. § (3) bekezdése alapján megváltoztathatja a fellebbezéssel támadott határozatot. A jogszabály ugyanakkor a féllel szemben nem támaszt formai követelményeket. Ha a kérelem megfogalmazásából kétségek nélkül megállapíthatók a fellebbezést elbíráló bíróság érdemi döntésének keretei, a kérelem kellően határozottnak minősül (Kúria Pfv.III.24.830/2019/2.). Ha az a fellebbezésben a határozott kérelem, hogy a fél a keresetében foglaltakat változatlan tartalommal kéri megítélni, nem állapítható meg, hogy a fellebbezés nem tartalmaz határozott keresetet a másodfokú bíróság döntésére (Kúria Pf.VI.24.586/2016/2., Pf.III.24.582/2018/2.).

[21] Az adott esetben a jogszabályi követelmények a másodlagos fellebbezési kérelem tekintetében is megállapíthatóak, az elsőfokú ítélet, valamint a fellebbezés tartalmának ismeretében egyértelműen meghatározható a fellebbezési eljárásban vitássá tett követelés értéke a másodlagos kérelem vonatkozásában is.

[22] A negyedleges kérelem elutasításának pedig azért nem volt jelentősége, mert ahogy arra az ítéletábra végzésében maga is utalt, a régi Pp. 253. § (3) bekezdésének második mondata szerint a fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátára tekintet nélkül határoz a bíróság a le nem rótt illeték felől, ezért a fellebbezési kérelem elbírálása esetén az ítéletábrának az elsőfokú bíróság erre vonatkozó döntését a fél kérelme nélkül is mindenképpen felül kell vizsgálnia.

[23] Mindezek alapján a Kúria a régi Pp. 233/A. §-ával biztosított jogkörében eljárva a 259. § folytán alkalmazandó 252. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határozott.

[24] Mivel jelen eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 57. § (1) bekezdésének a) pontja alapján illetékmentes, a fellebbezési eljárásban illetékfizetési kötelezettség nem merült fel.

[25] A felperes fellebbezése eredményre vezetett, ezért a Kúria a régi Pp. 79. § (1) bekezdése alapján kötelezte a másodfokú eljárásban pervesztes alpereseket a mérlegeléssel meghatározott – a felperes ügyvédi tevékenységével arányban álló – ügyvédi munkadíj megfizetésére.

[26] A Kúria a fellebbezést a régi Pp. 257. § (1) bekezdése értelmében tárgyaláson kívül bírálta el.

[27] A végzés elleni felülvizsgálatot a régi Pp. 271. § (1) bekezdés e) pontja zárja ki.

Az alkalmazott jogszabályok és az alkalmazott joggyakorlat

[28] Régi Pp. 235. § (1) bekezdés

[29] Kúria Pf.III.24.649/2024/2., Pf.VI.24.586/2016/2., Pf.III.24.582/2018/2.

A döntés elvi tartalma

[30] Vagylagos fellebbezési kérelmek esetén, mivel egy fellebbezési kérelem van, nincs lehetőség az egyes vagylagos kérelmek külön történő elutasítására.

[31] Amennyiben a fél a fellebbezésében a kereseti kérelmének történő helytadást kéri, arra hivatkozással, hogy a fellebbezési kérelmét összességében nem jelölte meg, nincs lehetőség a fellebbezési kérelme elutasítására.

Budapest, 2025. szeptember 10.

Dr. Döme Attila s.k. a tanács elnöke Dr. Farkas Antónia s.k. előadó bíró Dr. Simonné dr. Gombos Katalin s.k. bíró Dr. Madarász Anna s.k. bíró Dr. Tibold Ágnes s.k. bíró